

Wanneer deze nieuwsbrief al bijna af is, barst de bom en worden hier in de wijk 25 kerkgangers gedood. Zie wjdw.nl/bom. Mensen zijn geschokt en boos, maar belijden ook voor de kerk op straat samen het geloof. Zie wjdw.nl/de-geloofsbelijdenis.

Vragen staat vrij. Wanneer ik een dorp bezoek, mag tijdens het vragenuur ieder zijn of haar vragen over de Bijbel stellen.

"A life-changing course" ('levensveranderende cursus') noemt één van de studenten de colleges Bijbelse Theologie dit najaar.

Hartelijk dank voor uw betrokkenheid in 2016.
Gezegende kerstdagen en de beste wensen voor 2017!

Willem-Jan

gzb.nl
wjdw.nl

Dienen in de dorpen

De studenten van onze predikantsopleiding volgen niet alleen vier jaar lang college hier in Caïro, maar lopen ook drie zomers stage. Zomer 2016 bevinden de studenten die juni 2017 af hopen te studeren zich tien weken in vacante gemeenten verspreid over geheel Egypte. Met toestemming van de studenten deel ik vier van hun verhalen. Het gaat deze keer minder om de foto's (maar zie het linkje naar het fotoalbum op wjdwnl.nl/reis) en meer om wat er zoal speelt in de gemeenten, gezien door de ogen van toekomstige predikanten. Wat mij opvalt in al de verhalen is de worsteling om de jeugd bij de gemeente te betrekken en betrokken te houden.

Vrijdenkers. Student Michael doet zijn stage in de Delta, het gebied ten noorden van Caïro. Hij dient een "ontmoeting" in een behoorlijk grote stad – "kerk" mogen het gebouw en de gemeente officieel niet heten. De zaterdagse gebedsbijeenkomsten worden door twee gemeenteleden bezocht, de zondagse diensten door twee dozijn.

De gemeente is in naam presbyteriaans (hervormd/gereformeerd in kerkorde en leer), maar in praktijk staan de ouderen dichter bij de Vergadering van Gelovigen: ze hebben veel aandacht voor het duizendjarig rijk en vieren het avondmaal zonder predikant. Michael gelooft niet in een toekomstig duizendjarig rijk maar wil er deze zomer geen punt van maken en omgekeerd is de gemeente bereid Michael niet in problemen met de kerkorde te brengen: men zal niet van hem verlangen dat hijzelf het avondmaal leidt maar een predikant uitnodigen om het te bedienen. Het bezoekwerk doet Michael de eerste weken samen met een broeder uit de gemeente die vol vuur is om het evangelie met mensen te delen, maar er weinig oog voor heeft dat je iemand die in het ziekenhuis ligt ook gewoon even mag vragen hoe de operatie is gegaan.

Als ik Michaels verhalen hoor, vraag ik me voorzichtig af of hij in deze gemeente zijn gaven niet meer aan het begraven dan aan het gebruiken is. Toch ontdekt hij hier echt een taak te hebben. De jongeren van deze gemeente zijn namelijk heel eigen wegen gegaan. In de kerk ziet men ze zelden, maar ze hebben wel een soort vrijdenkersclubje gevormd waar ook enkele niet-christelijke vrienden aan meedoen. Wat blijkt: Michael lukt het met de jongeren in gesprek te komen en hij begrijpt hun vragen – vragen die eerder soms waren afgedaan met "als je zo denkt, dan is dat van de duivel." Hij nodigt hen uit om in de "ontmoeting" bijeen te komen om daar door te praten. De ouderen staan er aanvankelijk aarzelend tegenover, maar zien dan in dat ze Michael z'n gang moeten laten gaan: misschien komt er nog iets goeds uit voort.

Kinderen en 'atheïsten'. Student John doet zijn stage in een vacante gemeente in de provincie Asyut, zo'n 350 km ten zuiden van Caïro. Zijn takenpakket is daar breed: niet alleen preken en huizen bezoeken, maar ook broodjes smeren. Zeker veertig kinderen komen dagelijks naar de vakantiebijbelclub in de kerk, vaak zonder eerst thuis te hebben ontbeten. Wat doe je dan? Stuur je ze al na een kort

programma weg? Of geef je ze halverwege te eten zodat je een uitgebreider programma met Bijbelverhaal, liederen, Bijbelteksten instuderen en een spel kunt doen?

"Maar," vraag ik aan John als ik hem bezoek, "moet jij dan zelf de broodjes klaarmaken? Kunnen de leidsters van de club dat niet om de beurt doen?" Nee dus. De kerk staat in het oude deel van het dorp, maar alle christenen zijn langzaam maar zeker naar het nieuwe deel van het dorp verhuisd. Het is nu niet meer vertrouwd dat een christelijke jonge vrouw 's ochtends vroeg alleen voor de anderen uit naar de kerk komt om broodjes te kopen en klaar te maken.

"Zijn er dan geen mannelijke leiders?" vraag ik verder. Dat blijkt niet het geval. De meeste jongemannen werken in één van de Golfstaten en komen alleen zo nu en dan voor vakantie terug. Twee studenten wonen nog wel in het dorp, maar die hebben onlangs een paar lastige vragen aan een gastvoorganger voorgelegd die daar helaas niet goed mee om wist te gaan en hen atheïsme verweet, waarop ze zich afgewezen voelden en wat zijn afgehaakt. Gelukkig komen ze wel naar het vragenuur dat John heeft belegd waar bijna twee uur lang ieder zijn of haar vragen op mij af mag vuren.

Tienermeiden. Mogen tienermeiden naar een kerkelijke jongerenconferentie buiten het dorp gaan? Wanneer student Saad deze zomer in een dorp komt in de provincie Sohag – zo'n 500 km ten zuiden van Caïro en zo'n 275 km ten zuiden van zijn geboortedorp in de provincie Minya – om daar als stage drie maanden de vacante gemeente te dienen, valt het hem al snel op dat de meisjes in deze gemeente wel heel erg beschermend worden opgevoed, ook naar de maatstaven van het Egyptische platteland. Dat ze als zestien- tot achttienjarigen naar een conferentie zouden gaan, is ondenkbaar. Saad vindt het echter helemaal niet ondenkbaar, weet al zijn rustige overredingskracht te gebruiken en bereikt uiteindelijk een deal met de vaders: als zijn vrouw en hijzelf als begeleiders meegaan, welnu, vooruit, dan moest het toch maar eens moeten kunnen dat de dochters naar zo'n conferentie gaan.

Geesten. Saads jongere broer Maurice doet zijn stage in een gemeente nog weer enkele honderden kilometers verder naar het zuiden, in de omgeving van Luxor. Er wonen hier wel christenen, maar vrijwel niemand komt in de kerk. Hij heeft echter een gave die hij inzet om jongeren toch eens de kerk van binnen te laten zien: hij speelt zelf aardig keyboard en biedt hen aan in de kerk muzikles te geven. Het feit dat mensen weinig in de kerk komen, betekent hier overigens niet dat ze nergens meer in geloven. Integendeel, men gelooft volop in geesten. Elke psalm bezit een 'dienaar' (geest) die je in kunt zetten om een bepaald doel te bereiken door de betreffende psalm te lezen. Onder de aarde wordt elk mens gevolgd door een geest die soms naar boven komt. Met de graven van de farao's in deze regio moet je nog steeds voorzichtig zijn, want de vloek van de farao's kan je zomaar treffen. — Wat van dit alles te denken? Maurice wil niet overhaast conclusies trekken, maar er eerst meer studie van maken: dit jaar schrijft hij een afstudeerverhandeling over het geloof in geesten.

Vakgroep Bijbelwetenschappen

“Bij welk Bijbelboek ben je?” vroeg een ouderling eens aan een theologiestudent die bij hem in de gemeente kwam preken. “Hoe bedoelt u?” vroeg de student. “Wel,” zei de ouderling, “ik neem aan dat je studie bij Genesis begint en dat je vervolgens de hele Bijbel doorgaat en afstudeert wanneer je Openbaring hebt gehad.”

De studieopzet die de ouderling in gedachten had, zou mooi aansluiten bij twee uitgangspunten van de Reformatie: *sola Scriptura* (alleen de Schrift) en *tota Scriptura* (de gehele Schrift). Soms zou ik wensen dat dit echt de opzet van onze opleidingen was: wat is er mooier dan met studenten in een jaar of vier de gehele Bijbel door te gaan?

In praktijk bestaat een opleiding theologie natuurlijk niet alleen uit Bijbelstudie. Andere onderwerpen en onderdelen zijn ook belangrijk: kerkgeschiedenis, dogmatiek, zending, preken, pastoraat, stages, etc. Om het voor studenten en docenten overzichtelijk te houden worden de vakken en de docenten die ze geven ingedeeld in verschillende vakgroepen. Hier in Egypte hebben we aan ons seminarie vier officiële vakgroepen: 1. Bijbelwetenschappen, 2. systematische theologie en kerkgeschiedenis, 3. zending en wereldgodsdiensten, en 4. praktische en pastorale theologie. Daarnaast zijn stages en vakken als Arabisch, Engels en geestelijke vorming sinds kort ondergebracht in een vijfde groep, ‘vorming’.

Voor wie een kijkje in de keuken van onze vakgroep Bijbelwetenschappen wil nemen: in onderstaande tabel ziet u

welke ‘Bijbelse vakken’ de studenten afhankelijk van hun opleiding verplicht of naar keuze moeten/kunnen volgen.

De volgende docenten geven deze vakken:

Voltijddocenten:

- dr. Atef M. Gendy (rector; Nieuwe Testament)
- ds. Medhat Nady (Oude Testament, thans voor studie in Stavanger in Noorwegen)
- dr. Noah Park (Nieuwe Testament, sinds zomer 2016)
- dr. Willem-Jan de Wit (momenteel met name Oude Testament en Bijbelse theologie; vakgroepvoorzitter)

Deeltijddocenten:

- dhr. John Daniel (Grieks en Nieuwe Testament)
- ds. Sameh Ibrahim (Nieuwe Testament in Minya)
- mevr. Rania Nabil (Hebreeuws en Oude Testament)
- ds. Redda Thabet (Oude Testament in Minya)

Assistent: dhr. Silvy Ameen (vertaling, correctiewerk, etc.)

Gastdocent januari 2017: prof.dr. Jostein Ådna uit Stavanger

Het is al met al een mooie groep mensen. Wel is het te wensen dat meer Egyptische docenten de komende jaren de kans krijgen om te promoveren. Dat zal niet alleen de kwaliteit van het onderwijs nog verder ten goede komen, maar ook mogelijkheden openen om verdere dromen te realiseren zoals het schrijven van studieboeken afgestemd op de context van Egypte en het Midden-Oosten en op termijn een gedegen Arabische Bijbelverklaring gebaseerd op zorgvuldige studie van de grondtekst, die dan weer te gebruiken is bij het voorbereiden van preken en het schrijven van boeken en artikelen voor een breder publiek.

Collegeraanbod van de vakgroep Bijbelwetenschappen van het Evangelical Theological Seminary in Cairo

Vakken		ects (studiepunten)	Predikants- opleiding (MDiv, 230 ects)		Deeltijd- opleiding (MAT, 120 ects)			Vervolg- opleiding (ThM, 60 ects)	
			Min.	Max.	Caïro	Alexandrië	&Minya	Min.	Max.
	1	Overzicht over de Bijbel	2½	✓	✓	✓	✓	✓	✓
	2	Inleiding Oude Testament	5	✓	✓	✓	✓	✓	✓
	3	Inleiding Nieuwe Testament	5	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Arabisch	4	Hebreeuws	5	✓	✓	✓	✓		
	5	Grieks 1	5	✓	✓	✓	✓		
	6	Bijbelse theologie	5	✓	✓	✓	✓		
	7	Grieks 2	5	✓	✓	✓	✓		
	8	Exegese Oude Testament	5	✓	✓	✓	✓		
	9	Exegese Nieuwe Testament	5	✓	✓	✓	✓		
	10	Januaricollege OT (door gastdocent)	2½	✓	✓	✓	✓		✓
	11	Januaricollege NT (door gastdocent)	2½	✓	✓	✓	✓		✓
	12	Keuzevak Oude Testament	5		✓	✓	✓		
	13	Keuzevak Nieuwe Testament	5		✓	✓	✓		
	14	Afstudeerpapier Bijbelwetenschappen	5		✓	✓	✓		
Engels	15	Oude teksten (teksten rond/over Gen. 1–11)	5					✓	✓
	16	Hebreeuwse teksten (exegese OT)	2½–5						✓
	17	Griekse teksten (exegese NT)	2½–5						✓
	18	Onderzoeksseminar A (Bijbels thema)	5						✓
	19	Onderzoeksseminar B (Bijbels thema)	5						✓
	20	Masterscriptie Bijbelwetenschappen	15						✓

Colofon

Willem-Jan de Wit is docent Bijbelwetenschappen en systematische theologie aan het Evangelical Theological Seminary in Caïro. Voor dit werk is hij door de protestantse zendingsorganisatie GZB uitgezonden vanuit de Noorderkerkgemeente in Amsterdam.

In het kader van het GZB-programma "Deelgenoten" wordt zijn werk mede gesteund door de hervormde gemeenten van Polsbroek-Vlist en Sliedrecht.

Via deze nieuwsbrief houdt hij u als familie, vrienden, gemeenteleden en belangstellenden op de hoogte van zijn werk en ervaringen in Egypte.

Dr. Willem J. de Wit, ETSC, 8 el-Sekka el-Beda, Abbaseya, Caïro 11381, Egypt |00-20-127-2800851| willemjdewit@hotmail.com |willemjdewit (skype)

Het Evangelical Theological Seminary in Caïro leidt toekomstige predikanten op voor de presbyteriaanse (protestantse) kerk in Egypte. Daarnaast biedt het seminarie in Caïro, Alexandrië en Minya diverse deeltijdopleidingen aan voor belangstellenden. Wie het Engels voldoende beheerst, kan doorstuderen in het Master of Theology (ThM)-programma. Veel oud-studenten hiervan zijn inmiddels zelf betrokken bij de opleiding van predikanten in Egypte en Sudan. Ook westerse theologiestudenten kunnen (een deel van) deze masteropleiding volgen. In totaal telt het seminarie zo'n 300 studenten.

ETSC | etsc@etsc.org | etsc.org

De GZB werkt graag mee aan de verspreiding van deze nieuwsbrief en stelt uw meeleven en gebed zeer op prijs. U kunt uw betrokkenheid óók tot uitdrukking brengen door een gift over te maken op NL91 INGB 0690 7624 45 voor het werkersfonds "W.J. de Wit" of voor andere onderdelen van het werk waar de GZB wereldwijd bij is betrokken. Via de link op wjdwnl/geven kunt u een eenmalige of periodieke bijdrage eenvoudig online regelen. We zijn dankbaar voor uw onmisbare steun, zodat het werk voort kan gaan en zelfs kan groeien. Als u deze brief niet per post hebt ontvangen, maar volgende nieuwsbrieven wel graag per post ontvangt, geeft u dan uw adres door aan de GZB. Geeft u een adreswijziging ook altijd door aan de GZB.

GZB, Postbus 28, 3970 AA Driebergen
0343-512444 | info@gzb.org | gzb.nl

Contactpersoon binnen de Noorderkerkgemeente te Amsterdam is dhr. René Maarsman. Spreekt u hem gerust aan als u meer betrokken wilt zijn bij het werk van Willem-Jan. Zijn e-mailadres is r.maarsman@gmail.com.

Op facebook.com/willemjdewit heeft Willem-Jan een vriendenkring van ruim 3000 personen. Vooral zijn foto's van het leven op het seminarie en in Egypte worden breed gewaardeerd. Stuur u gerust een vriendschapsverzoek.

Gebedsoproep. Vijfmaal daags schalt in Egypte – zowel door de straten van de hoofdstad Caïro als over de velden van de afgelegen Dakhla-oase – de gebedsooproep. Wat doet dit met je? Hierover schreef ik in oktober een stukje op mijn weblog dat meer dan gemiddelde aandacht trok en is overgenomen op de website van de GZB, samengevat op CIP.nl en gepubliceerd in het Nederlands Dagblad. Kwam u het nog niet tegen en wilt u het alsnog lezen, zie dan: wjdwnl/gebedsooproep.

Vooruitblik. *Contractvernieuwing.* De GZB is deze zomer akkoord gegaan met een vernieuwing van mijn contract voor vier jaar (2017–2021). Een paar details moeten nog worden uitgewerkt, maar de insteek is duidelijk dat ik mijn werk hier de komende jaren voort mag zetten.

Bezoek aan Nederland. Gewoonlijk kom ik eenmaal per jaar naar Nederland, hetzij voor officieel verlof, hetzij als vakantie. Zo was ik afgelopen juni voor twee weken in Nederland. Dit jaar hoop ik net voor kerst nogmaals te komen, met name om in kleine kring het 45-jarig huwelijk van mijn ouders te vieren.

Predikantenreis. Begin januari moet ik me dan weer snel naar Caïro spoeden om daar op 10 januari de deelnemers aan de tweede GZB-predikantenreis naar Egypte te verwelkomen.

Gebedskalender. De GZB verspreidt elk kwartaal een gebedskalender om de gebedsbetrokkenheid bij het zendingswerk te bevorderen. Voor het eerste kwartaal van 2017 zijn de gebedspunten voor 6, 7, 8, 15, 16 en 17 februari door mij aangereikt.

Verlof. Zomer 2017 hoop ik voor verlof naar Nederland te komen. De data staan op dit moment nog niet vast. Waarschijnlijk ben ik in juni (en anders augustus/begin september) beschikbaar om te vertellen over mijn werk.

